

НАЙВИЩИЙ СУД ПОТВЕРДИВ ПРИСУДУ НА ЛУІСА І МАЙНЕРСЬКУ ЮНІЮ

У четвер 6 березня Найвищий Суд Злучених Держав у Вашингтоні 7 голосами проти 2 затвердив присуд дистриктового федерального суду з 4 грудня 1946, який признає председателя Юнайтед Майн Воркерс, Джана Л. Луїса і його юнію винними непослуху судові. Луїс має заплатити \$10,000 грошової карі, а кара юнії буде зменшена з \$3,500,000, на \$700,000 коли юнія відкличе наказ до страйку майнерів упродовж 5 днів. Крім potwierдження присуду за погорду суду Найвищий Суд 5 голосами проти 4 вирішив, що робітники не мають права страйкувати проти уряду і що закон Норіса-Ля Гвардії, який заборонює судам стримувати страйки, відноситься лише до страйків у приватних підприємствах. Два судді, а це Френк Морфі й Вільям Б. Ротледж голосували проти potwierдження присуду і оприлюднили свою опінію меншини. У ній вони висловлюють погляд, що суд не має права видавати наказ („інджонкшен“) виходити на страйк в ніякім випадку, отже безогляду на це, чи страйк є зверненням проти приватних чи проти урядових підприємств.

Рішення Найвищого Суду буде мати такий наслідок, що страйк шахтарів який Луїс відкликав лише до 31 березня 1947, не може бути викликаний скорше, як 1 липня, коли то скінчиться федеральна адміністрація шахт по знесенні Бюро Адміністрації Цін.

Рішення Найвищого Суду викликало найрізноманітніші коментарі в конгресі, в пресі і в юніях.

УРЯД ОБСТОЮЄ ЗАСАДУ ЗБІРНИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Предсідник Краєвої Ради Робітничих Відносин, Пол М. Герцог, явився на перелуча сенатської Комісії Праці і там заявив, що будьяка зміна в постанові про збірні переговори робітників з підприємствами буде мати іскорисні наслідки. Він теж звернув увагу на те, що якнебудь зміни в Акті Вагнера ударять робітничі права, гарантовані цим Актом. Секретар внутрішніх справ Швєленбак на переслуханнях заявився за зміну деяких постанов в робітничих законах, а це за усунення другорядних і так званих юрисдикційних страйків.

ПЕРЕМИР'Я В ПОБОРЮВАННІ СОВЕТІВ

Республіканські й демократичні провідники в конгресі вийшли з пляном, щоб на час переговорів у Москві застановити критику Советів у конгресі. Вони цього погляду, що секретареві стейту Маршалові треба дати моральну допомогу у його тактиці впродовж нарад у Москві. Всі звертають увагу на це, що становлені Маршала дуже важке й тому не треба ще його утруднювати.

ЗА СВОБОДУ ЮНІІ БРАТИ УЧАСТЬ У ПОЛІТИЧНИХ КОМІТЕТАХ.

Пані Елінор Рузвєлт віднеслася з проханням до председателя Конгресу Промислових Організацій Філіпа Морея, щоб він дозволив протикомуністичним провідникам юнії брати участь в нарадах новозорганізованої протикомуністичної організації Прогресивних Громадян Америки (АДА). Цей комітет має на меті поборювати комуністичні впливи у громадянстві. Прохання візьмуть під наряду на засіданні уряду СІО найближчого тижня.

ПОСМЕРТНИЙ МАЄТОК МОРГАНА.

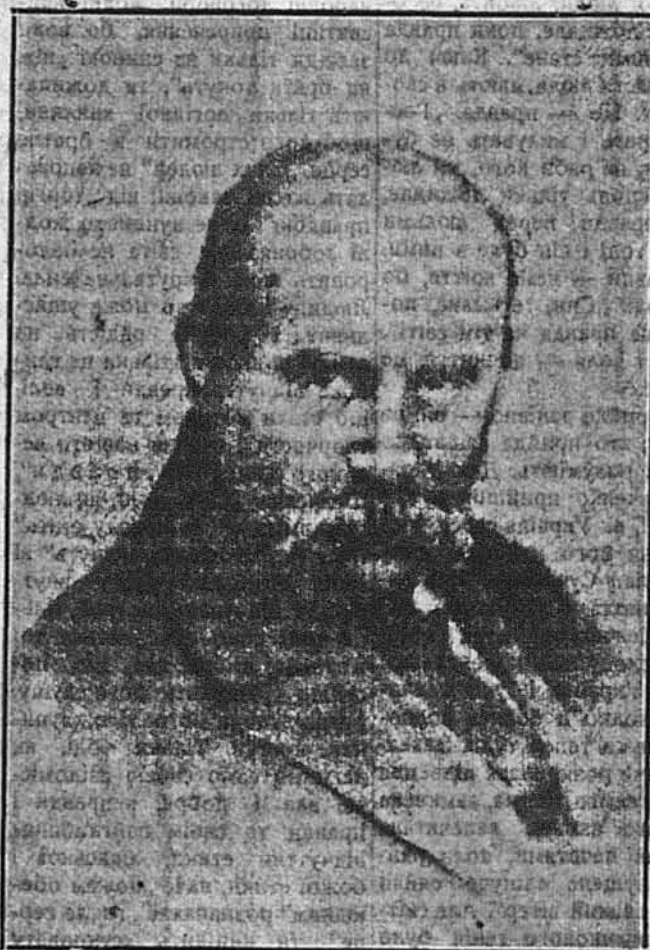
Податкові урядовці в місті Нью Йорку покінчили обрахунки над маєтком славного на весь світ банкера Дж. П. Моргана, який помер 13 березня 1943 р. в Бока Гранде, на Флориді. Тоді неурядово подавали його маєток на 50 мільйонів доларів. Тепер урядове обчислення виказує, що загальний маєток вивинив \$16,021,482, а по відтягненні податків і інших посмертних видатків останеться чистий маєток \$4,642,791.

ДОЧКА ПРЕЗИДЕНТА СПІВАЧКОЮ.

Маргарета Труман, донька президента Трумана, виступить вперше як професійна співачка в 8 годині ввечір найближчої неділі. Вона візьме участь в одногодній радіо-програмі Американ Бродкестинг Компанії, надаваної в Дітроїті. Маргарет Труман є кольтуратура сопрано і вона приготувалася до співацької кар'єри від 7 років у Канзас Сіті, отже ще заки її батько став президентом. Програму переводить Дітройтська Симфонічна Орхестра, якої директор д-р Карло Крігер, є приятелем родини Труманів.

НЬО ЙОРК ОСЕРЕДКОМ МЕДИЧНОГО СВІТУ.

Вже складено плян, щоб місто Нью Йорк стало центром медичного світу, як це заявив д-р Джордж Бер, предсідник Нью Йорської Академії Медицини на обіді у готелю Валдорф Асторія. Упродовж біжучого року буде злучених 65 головних шпиталів під одного управою, щоб забезпечити правильне функціонування такого центра для науки лікарів не лише самої Америки, але й цілого світу.

Свою Україну любіть,

Любіть її... Во время люте,

В останню тяжкую минуту

За неї Господа моліть.

Т. Шевченко.

Президент домагається зниження митної тарифи у світовій торгівлі

Покінчивши відвідини в Мексикі, президент Труман приїхав до граничного стейту Тексас і тут відвідав університет Бейлор в місті Вейко. Коли його наділили почесним докторатом права, президент виголосив промову, у якій potwierдив засаду двопартійності в закордонній політиці Злучених Держав і виявив погляд, що співпраця обох партій повинна бути поппрепа ще на економічному ділянці. Він вийшов з домаганням, щоб у міжнародній торгівлі Америка уснула перешкоди цим, що зменшить митну тарифу на товари. Це можна буде зробити на конференції в Женєві, яка почнеться у квітні б. р. „Ми є велетні господарського світу“ — твердив Труман. „Всеодно, чи нам не подобається, чи ні, майбутнє наладження економічних відносин залежить від нас. Світ сідить за цим, що ми зробимо, отже від нас залежить яку дорогу ми виберемо. Ми можемо вести нації до економічного миру, або ми можемо пхнути його у економічну війну“.

АМЕРИКА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ВВОДЖЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО РЕЖИМУ В УГОРЩИНІ.

Департамент стейту у Вашингтоні оприлюднив зміст нот, висланої до Советів з протестом проти поведінки советської влади в Угорщині. У ноті закидається Советам, що вони намагаються завести комуністичну диктатуру меншини в Угорщині на місце недавно вибраного парламентарного правління. „Уряд Злучених Держав протриває унаважненню таким способом виборчого правління, настановленого угорським народом“ — еказано в ноті. Зокрема закидає нота, що советська влада арештувала самовільно угорського посла Бело Ковача, секретаря партії малих власників, яка вийшла переважно при виборах. Нота домагається, щоб усі зарядження на Угорщині відбувалися за спільним порозумінням Альянської Контрольної Комісії.

Рєвстрація ескитальників у британській зоні

Дуйсбург, 6. березня. Найближчого тижня почнеться тут реєстрація приблизно 57,000 ескитальників в британській зоні Німеччини, повідомляє офіційно британське Військове Управління. Реєстрацію, яка триватиме приблизно один місяць, зарядила британська Головна Квартира в Берліні, з метою перевірити працездатність ескитальників. Біля 5,000 ескитальників, які перебувають під безпосереднім наглядом британської армії, не булиш воєнно-полонені. Інші живуть в таборах УНРРА.

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ.

(На підставі повідомлень советської преси).

ЧАСТИННА ВІДБУДОВА „ДНІПРОГРЕСУ“

Москва, 6. березня. Советська преса повідомляє про частинну відбудову великої гідроелектричної станції „Дніпрогрес“ біля Запоріжжя в Україні. Повністю працює тільки один турбіно-генератор, що забезпечує електричною енергією промислові райони Лівобережної України. Новий турбіно-генератор був доставлений зі Злучених Держав Америки. Турбіна виготовлена фірмою „Ньюпорт Нью Шипбилдинг Компані“ а генератор фірмою „Дженерел Електрик“. З нагоди частинного відновлення роботи „Дніпрогресу“ його робітники вислали вітальну телеграму Сталіну, а Сталін їм відповів. Після відбудови „Дніпрогресу“ даватиме 20% електричної енергії більше, ніж перед війною (три мільйони кіловат-годин річно).

ФІЛАРЕТ МИХАЙЛОВИЧ КОЛЕССА — ДЕПУТАТОМ

Львів, 31. січня. Московське „Советське Іскусство“ повідомляє в кореспонденції зі Львова що наукові робітники місцевого політехнічного Інституту видвинули кандидатом в депутати Верховної Ради УРСР від Красноармійського міського району „видатного вченого Советської України“ Філарета Михайловича Колессу. При цій нагоді друкується теж дещо з біографії вченого, при чому додається, що „наукова і творча праця Ф. М. Колесси досягла повного розвитку тільки з 1939-го року, з хвилини, як він став громадянином Советського Союзу“.

„КАРПАТСКАЯ ЗВЕЗДА“

В нашу редакцію попав припадом примірник газети „Карпатская Звезда“ з 29-го січня 1947, що появляється в Празі, Чехословаччина. Газета — це справжній советсько-карпатсько-руський дивогляд. Виходить на 4-ох сторінках малого формату і є „політичним і економічним еженедельником“ та „органом прогресивної молоді Прикарпаття“. Газета друкується у великій частині російською мовою а деякі вісті подаються теж поганим українським „язичем“, виразно советсько-російської закраски.

МАРШАЛ У ПАРИЖІ

Париж, 6. березня. — В дорозі на конференцію Ради міністрів закордонних справ у Москві секретар стейту ген. Джордж Маршал зупинився сьогодні в Парижі, де його з усіма почестями і дуже сердечно вітали представники французького народу. Відвідинам керівника американської закордонної політики в столиці Франції місцеві кола надають великого політичного значення. Президент Франції Вінсент Орйєл дав обід в честь ген. Маршала, на якому були прийвні найвищі державні достойники країни. Прем'єр Поль Рамадіє зложив таку заяву закордонній пресі: „Ген. Маршал є для нас, французів, більше, як представником союзної нації. Він є одним з найголовніших будівничих спільної перемоги і французький уряд буде намагатися у всякий можливий спосіб віддати довг пошани одному з великих переможців останньої війни“.

БЕВИН У ВАРШАВІ.

Варшава, 6. березня. — Британський секретар закордонних справ Е. Бевин в дорозі до Москви, зупинився сьогодні у Варшаві та мав можливість бачити спричинені там війною руйни. Бевин запевнив представників преси, що ціллю британської закордонної політики буде не допустити до такого відродження Німеччини, щоб вона грозила подібними руйнаціями.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ УРЯД СПРОСТВУЄ ПОГОЛОСКИ ПРО ДОГОВОРІ.

Брюсель, 6. березня. — Бельгійське міністерство закордонних справ офіційно заперечило подані в закордонній пресі вістки, мовляв бельгійський уряд звернувся до урядів Великої Британії і Советського Союзу з конкретними пропозиціями договору взаємної допомоги.

БОЛГАРІЯ ЗАМКНУЛА НА 10 ДНІВ СВОІ КОРДОН.

Істанбул, 5. березня. — Офіційний речник болгарської амбасаді в столиці Туреччини сьогодні заявив, що протягом найближчих десяти днів не будуться видавати жодних віз на візд до Болгарії. Він відмовився подати причини цього зарядження, але здогадуються, що це у звязку з Московським конференцією. Вважають, що советський уряд, бажаючи дати на цій конференції доказ „доброї волі“, міг відкликати свої війська з Болгарії й евакуація мала б бути здійснена протягом найближчих десятих днів.

ПОЛЬСЬКО-СОВЕТСЬКИЙ „ДОГОВІР“.

Москва, 6. березня. — Сьогодні підписано тут польсько-советський договір, на підставі якого Советський Союз зобов'язується дати Польщі відповідний кредит в „достаті зброї та воєнного вируду“. Висоту советського кредиту Польщі визначено на 27,875,000 доларів. В комунікаті про договір, надрукованому сьогодні в цілій советській пресі, стверджується рівночасно основну советсько-польську односторонність щодо німецької проблеми.

ДЕ БРІНОН ЗАСУДЖЕННИ НА СМЕРТЬ.

Париж, 6. березня. — Фернанд де Брінон, відомий французький політик ще від часів першої світової війни, був присуджений сьогодні на кару смерті, конфіскації майна та втрату громадянських прав і почесностей. Суд potwierдив його вину не тільки в співпраці з німцями, але й в самій ідеї співпраці.

ЧИСТКА НАЦІСТІВ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗОНІ БЕРЛІНА.

Берлін, 6. березня. — Заступник американського військового команданта в Німеччині ген. Л. Д. Клей зарядив нову „чистку“ нацистів в американському секторі Берліна, після того, як йому предложено, що на відповідальних постах адміністрації перебуває ще понад 300 відомих нацистів.

ФРАНЦІЯ КУПУЄ БРИТАНСЬКУ ЗБРОЮ.

Париж, 6. березня. — З офіційних французьких військових джерел повідомили, що Франція купує в Англії відповідний виряд для одної своєї дивізії парашутистів.

СПРАВА ІНДІ В БРИТАНСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

Лондон, 6. березня. — Не зважаючи на опозицію консервативної партії британська Палата Громад прийняла сьогодні плян уряду дати Індії незалежність протягом найближчого півтора року. Провідник опозиції Вінстон Черчилль виголосив опозиційну промову, яка своєю красноріччівістю не уступала його палким промовам з часів війни. Черчилль домагався, щоб справу Індії вирішити в рамках Об'єднаних Держав та зрестися імперії „з цілою славою, яку вложено, щоб її створити“.

СНІГИ В ЕВРОПІ; ПОВІНЬ В ЕСПАНІ.

Лондон, 6. березня. — Після кількох погідних днів над європейським континентом, головою над Англією шаліли сьогодні знова великі снігові, цілком утруднюючи транспорт. В Еспанії в деяких провінціях ріки виступили з берегів, заливаючи великі території, зриваючи мости та наносячи великої шкоди.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRYant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Початкове число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Ситі і Закордонно:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

За правду і волю

(У Шевченківські роковини).

Встане правда, встане воля
Тобі одному
Поклоняться всі язички
Вони і віки
А покищо плачуть ріки,
Криваві ріки...

Т. Шевченко.

Центром цілої творчості Тараса Шевченка, предметом всіх його найглибших і найшляхетніших почувань, змістом і цілючим цілого його життя є Україна.

В надлюдській любові до України і до її катованого народу Шевченко цілою силою свого геніального ума і своєї пророчої душі шукав шляхів і засобів до її щастя. Ціль Шевченка — це щастя України; Щастя для України — це воля і слава, "добра слава". Шляхом до їх здобуття — правда, а засобом — боротьба. "Борітеся — поборить! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля встануть". Серед найшляхетніших обставин особистого і суспільного життя, серед цілого хаосу думок і суспільних течій в 19-му сторіччі, Шевченко не тільки не розгубився, але створив власну найпростішу й рівночасно найглибшу філософію, найшов камінь життєвої мудрості і блискавкою свого пророчого слова прорізав безприморність та вказав шлях, ясний і єдиний: боротьба за правду і волю. Тільки правда і воля можуть забезпечити Україні щастя, бо "де нема святої волі, не буде там добра ніколи", а "правда на землі" це єдине, чому — крім Богові на небі — можна й треба помолитися. Тільки "правда й воля принесуть мир і радість на землю людям".

Правда і воля, а з ними любов та боротьба за них лягли в основу Шевченкової філософії, їх він поклав в підвалини особистого і колективного життя людини, він їх зробив змістом і ціллю того ж життя. Це найглибша життєва мудрість і її в історії та ясне спеціалізоване робить Шевченкового генія універсальним. Правду і волю, ці перші передумови людського життя та "мира й радості на землі" Шевченко відкрив і наглядно показав в історії України, і сам став "апостолом правди". Знайшовши її, він став її речником, став виразником найвищих гуманних засад, речником правопорядку, основою власне на волі і правді, на справедливості і любові, на християнській етиці. Ціле лихо суспільного й індивідуального життя Шевченко побачив в тому, що "розбійники, людодіи правду побороли", що "кругом неправда і неволя, а народ замучений мовчить", що "кайданами міняються, правдою торгують". Як довго не має тої правди, так довго не буде добра, "мира й радості на землі". Шевченко бачає кожному по заслузі: закувати в кайдани тих, що інших кують, сили

"трудою людям", чистим серцем чистоту зберегти, а собі — "мені ж, о Господи, подай любити правду на землі", "а всім нам купити на землі єдинимислівіе подай і братолобіе пошлі". Найглибше відчуття недовіри і кривди України зродили в Шевченка цю безмірну тугу за правдою, за "братолобієм", бо тільки вони принесуть людству найвище щастя — волю. Правда і любов розв'язують всі проблеми. "Господь любить свої люди, любить, не остане, дождає, поки правда перед ними стане". Ключ до свого щастя люди мають в своїх руках. Це — правда. "Господь каратиме і милуватиме не буде: ми ж не раби його, ми люди". Господь тільки дождає, поки правда перед людьми стане а тоді і він буде з ними. Без правди — нема життя, бо нема волі. "Спи, гетьмане, поки встане правда на тім світі". Правда і воля — це життя, це сам Бог.

Хто прийде запізно — він не розуміє; хто прийде завшидо його не розуміють. Для України Шевченко прийшов в сам час, тоді, як Україна серед чорної руїни його найбільше потребувала. Сучасний Шевченкові Микола Костомарів писав: "Шевченкова муза розірвала заслон на національним життям України. І було жахливо і солодко й боляче водночас глянути тепер туди. Здавалося, наче розкрилася підземна тюрма, таємна тюрма, замкнена на багато замків, запечатана багатьма печатками, коли раптово впусне сліпуче сяйво сонця і свіжий вітер". Але світло Шевченкового генія було зразу зясне, щоб його виразно побачити. Його голос серед рабського оніміння був зразу за сильний, щоб повністю зрозуміти його слова. Другий сучасник Шевченка, Панько Куліш, писав про нього: "Слів цього поета впливав воістину, як воскресла сурма Архангела. І якщо насправді колись було, що людські серця запалювалися, що очі горіли вогнем й вогняні язички здіймалися над чолом, то так було тоді, в Києві, коли сприймалися слова Шевченка". А старий, добродушний Квітка-Основ'яненко признавався, що при читанні поезій Шевченка йому волосся на голові ставало.

Сьогодні, вже з перспективи деякого часу та серед загального хаосу, національної і соціальної несправедливості, серед розпаношення матерії та розбурхання пристрастей, Шевченкові "Правда і Воля" набувають окремого значення. Людство, розшматоване і бите всілякими соціальними переворотами, горючково шукає виходу, шукає спасіння, прагне повороту до стану, в якому людина знова стала б людиною і центром життя на землі, а не тільки

колісцем у величезній матеріальній машині. Хочеться, щоб існування людини було забезпечене непорушними законами, які випливали б не з наказу і не були примусом, але походили б з глибини її власної душі і її переконання та були власною потребою. Бо першою причиною всіх політичних і соціальних криз, що розшматовують сьогодні людство, є моральний стан людей, є самі "злі люди", ті, що "правдою торгують" та скверяться тим образ Божий, як за часів Шевченка, тільки в ширшому, бо світовому масштабі. "Злим людям" не допоможуть жодні міжнародні договори, жодні найсвятіші приречення, бо вони завжди тільки за спиною, ніж на брата точуть", та дождають тільки догідної хвилини, щоб його стромити в братнє серце. "Злим людей" не направлять жодні закони, від "торгів правдою" їх не зупинять жодні зобов'язання, світа не оздоровить жодна брутальна сила. Людину і людство може ушасливити і "мир та радість на землю принести" тільки це глибоке відчуття правди і волі, що стали мотивом та центром творчості і вчення нашого великого "апостола правди", Шевченка. Тільки тоді, як людство вмітиме "за правду стат" і навіть "за правду згинуть" зі своїх найшляхетніших внутрішніх відчуттів і потреб, тільки тоді воно позбудеться тої жахливої змори зла, що постійно тривожить його душу, розшматовує його тіло, зупиняє поступ. Тільки тоді, як людство само своєю свідомістю зла і добра, неправди і правди та своїм найглибшим відчуттям етики, людської і божої етики, наче "ножем ободним" розпанахає "гниле серце" та вицідить "сукровату кров" і наліє "козачької тої крові, чистої, святої", тільки тоді "встане правда, встане воля" і тільки тоді перестануть "текти ріки, криваві ріки..."

Шевченко теж цілком точно спецізував поняття "правди і волі", того цілючого лікарства на всі суспільні недуги. Найвищою універсальною "правдою і волею" Шевченко вважає власне правду і волю кожному жити "в своїй хаті", "своєю правдою" і "своєю волею". І це творить найвищу, вселюдську Правду і Волю, що їх апостолом став наш великий Кобзар.

Ще, можливо, пройде багато часу, поки "встане правда, встане воля", ще, можливо, попливе багато "кривавих рік", але, якщо людство може бути врятоване, то тільки Шевченковою Правдою і Волею. В цьому велич нашого Поета і в цьому велич народу, що його видав.

Сьогодні більше, як будьколи треба шукати Шевченкової Правди і вміти та бути готовими "за неї стати". На сторожі українського народу стоїть найбільша сила, бо Шевченкові громадяни, що ми йдемо на зустріч серйозній ситуації. Нас чекає війна не зачепила, та саме до уст, що значило, що малий має бути тихо.

А послиник говорив далі: Важне і це, пані і панове, що з того часу, коли по радіях і в часописах рознеслась вістка про Вікторію Клюб, про збірку паперу тими дітьми, другі діти собі теж почали організувати подібні гуртки, наслідуючи отих патріотів і робити корисну роботу. І це саме є дуже важке для наших дітей і для будучності нашого краю. Край наш в потрібі. Армія росте, дядько Сем кличе шораз-то більше наших синів на фронт проти ворога, а це значить чимраз менше рук до праці дома. Хтось мусить займати їх місце. Підховаймо отже таких синів, таких жвавих і охочих хлопців, як ці з Вікторією Клубою. Як посадинок того міста, дам усю поміч і пораду, як тільки зможу найкраще. Памятайте, шановні

Чому плакали?

Президент Труман, відвідувачі міста Мексик 4. березня, склали вінець перед пам'ятником молодих героїв, які перед сто роками боронили мексиканську твердиню перед облогою армії Злучених Держав. Сльози зворушення полили по обличчях почесної сторожі, що там стояли. Сторожу становили кадети з Військової Академії, яка тепер приміщена в замок Чапультепек, отже в цьому місці, з якого колись боронилися оті герої, що їх пошанував після сто літ президент Злучених Держав. Коли розголошено поїздку президента Трумана до пам'ятника героїв, мексиканці почали розповідати прибулим гостям із Стейтів про це героїство, яке передали телеграмми в стейтських часописах в такому виді:

"Це було під час війни Злучених Держав проти Мексика в 1847 р. Армія Злучених Держав під команду Винфілда Скота зайшла аж до столиці Мексика і облягла там твердиню Чапультепек, побивши мексиканську армію добровольців під проводом генерала Санта Ана. Твердиня вже теж була готова піддатися, коли б не відділ кадетів, які не звертали увагу на те, що битва вже програна, а у своїх святочних уніформах кинулися у вир боротьби. Деякі американські історики пишуть про цих кадетів, що вони "боролися як тигри".

Були це в більшій частині 15-літні хлопці, яких не відстрашувала незграбність їхніх старших співгромадян. У нерівній боротьбі проти північ-

них американців, які сипали гарматним вогнем, вигинув цілий кадетський відділ за вимком сімох хлопців. Шістьох з них пробивли себе штилетами, щоб не потрапити в полон, а останній обвинував себе у мексиканський прапор і кинувся з фортеці у пропасть зі словами: "Віва Мексико!" (Хай живе Мексика!).

У стейтських істориків пишеться, що військо Скота було оголошено героїським подвигом молодців. Цю битву згадують у шкільних книжках Злучених Держав тому, що вона рішила про границю між Мексиком і Стейтами, яка від тоді йде по ріці Ріо Гранде. Після неї до Злучених Держав прилучено території, названі пізніше Нью Мексико, Арізона й Колорадо.

На пам'ятку героїського вчинку кадетів мексиканці поставили їм пам'ятник, названий пам'ятником "Дітей-героїв". Саме перед приїздом президента мали мексиканці розпочати будову нового величавого пам'ятника для цих "нін'ос" (дітей), однак вважали, що це буде нетактовно пригадувати на сумні події в історії обох націй. Коли Труман довідався про це, він самий змінив святочну програму і несподівано склав вінець під теперішнім пам'ятником. Цей крок стейтського президента зробив більше для закріплення приязні між Злученими Державами і всіми південно-американськими республіками, ніж сотки слів у святочних промовах, як звідомляють з Міста Мексика.

ГЕНІЙ ЛЮДСТВА

Тарас Шевченко в оцінці чужинців.

"...Сьогодні, в двадцятому сторіччі, ми як ніколи раніше вчимося динити його (Шевченка) для нього самого, як цвіт українського характеру та як людину, що мала послання не тільки для його власного часу і країни, але для цілого світа. Він відержав пробу часу і він заслуговує на признання в ці дні, як увесь світ потапає у війні та руїні."

Сьогодні не може бути сумніву, що Тарас Шевченко... є одним з найбільших поетів дев'ятнадцятого сторіччя, без огляду на національність чи мову, а його безстрашні домання права, правди і справедливості є однаково вимовні в Новому Світі, як були в Старому, в малому селі, де він народився, в місті, до якого його забрали, чи в бездверних степах, куди він був засланий."

Е. Енс (француз).

"Кавказ приманював великих російських письменників від Пушкіна до Лермонтова, до Толстого, але нікому з них не пощастило зрозуміти внутрішньої глибини трагедії народів, що народилися в тіні цих гір... Один Тарас Шевченко, син поневоленої країни, насиченої кровю пролітою в боях проти московських наїзників, зумів побачити, перевищуючи в цьому російських поетів, правдиву душу у народів, позбавлених своєї вікової свободи, зумів підтримати їх палкими словами віри."

Б. Л. Рандоне (італієць).

"Шевченкова боротьба проти кріпацтва і проти всякого соціального, релігійного і політичного гніту ушляхетнює його поезією й надає їй через свою справді гуманну ідеальність універсального значення."

"Його ліричні й епічні поезії стали найдорожчим скарбом українського народу, все одно, чи оспівує він Дніпро й козацьку волю, або змальовує Росію, як Дантєське пекло, чи зворушливо оплакує долю нещасних жінок".

"Історія життя українського поета — це нескінченні терпіння, що мусять в читача викликати найглибший жаль, най-

Юлія М. Шустакевич.

ДІТІ

24)

Тепер я і всі хлопці з нашої класу просимо вас пані і панове, щоб ви розкупили цю гарну та свіжу ярину і тим допомогли нам виконати ще один громадський і патріотичний обов'язок; бо за ці гроші, що ми заробимо з ярини, ми закупимо Воєнні шаднічні бонди!

По цих словах посипались знова ясні оплески, кожен з присутніх одобрював такі патріотичні змагання тих дітей. Тоні одначе не сховався з естради. Він мав ще щось сказати і гості втихли.

Тепер я попрошу шановного... нашого гостя, пана посадинок на естраду. Я знаю, що

він має нам щось цікавого сказати. Він вклонився і зійшов на посадинок, який сердечного стиснув руку хлопця і він почав говорити:

Дорогі приятелі! І ви дорогі хлопці з Вікторією Клубою! Як посадинок міста, я радий і гордий, що маю таких молоденьких громадян, таких чесних та щирих і правдивих патріотів!

Отсі молоді патріоти доказали нам, що можна зробити при добрій волі і охоті. Праця тих молодих а то й малих хлопців, показує нам нову ідею і всіма силами буду старатися поширити управу довірливих городів. Погляньте скільки це порожньої землі

довкруги! Це все може зацвісти, заселені користю здоров'я для нас і наших дітей!

Отсі хлопці могли в пилку грати і бонки збивати, проводити дні на дурниціх або і пуститись на злочин, як і багато таких випадків буває. Вони одначе не тратили дорогого часу на дурниціх і доказали нам старшим, що вони можуть працювати. Крім цього, ці добрі діти заощадили нашій міській управі матеріальних видатків на десятки а то й сотки доларів! Бо коли я проголосив кампанію збірки паперу, нікому ані не снилось, щоб діти могли виконувати таку роботу. Вони, ці хлопці перші зголосились до тієї праці і ось тут у своїй околиці, за кільканадцять зібраних кільканадцять тонів паперу!

Знова посипались густі оплески для хлопців і коли пні Ч. поглянула довкруги, побачила багато сусідів, що зійшлися на базар і це її дуже ра-

дувало. Малий Генрі шепнув її: чому він за вас нічого ані слова? Та вона приложила палець до уст, що значило, що малий має бути тихо.

А посадинок говорив далі: Важне і це, пані і панове, що з того часу, коли по радіях і в часописах рознеслась вістка про Вікторію Клюб, про збірку паперу тими дітьми, другі діти собі теж почали організувати подібні гуртки, наслідуючи отих патріотів і робити корисну роботу. І це саме є дуже важке для наших дітей і для будучності нашого краю. Край наш в потрібі. Армія росте, дядько Сем кличе шораз-то більше наших синів на фронт проти ворога, а це значить чимраз менше рук до праці дома. Хтось мусить займати їх місце. Підховаймо отже таких синів, таких жвавих і охочих хлопців, як ці з Вікторією Клубою. Як посадинок того міста, дам усю поміч і пораду, як тільки зможу найкраще. Памятайте, шановні

громадяни, що ми йдемо на зустріч серйозній ситуації. Нас чекає війна не зачепила, та саме до уст, що значило, що малий має бути тихо.

Почуваюсь до обов'язку мої пані і панове представити вам моїх двох асистентів, які зі мною працювали, а це є Сем... Тут вийшов на естраду Сем, заквітчавшись хвостом тюркського.

Це є Еллі... Еллі, як звичайно, гладкий собі нівроку. З бічної кишені на грудях сторчала йому голочка кучерявої салати. Він почервонів як буряк і наче збірався щось говорити. Глядачі втихли і ждали. Еллі своєю посередності естради і зробив дуже затрівожену міну. Заткнувши руки в кишені, піднісся на паль-

Перше Загальне Зібрання Злученого Українського Американ- ського Допомогового Комітету

6)
Звіт голови Жіночої Секції
п-ні І. Бенцаль.

Місце докладчиків за президіальним столом займає п-ні Іванна Бенцаль, голова Жіночої Секції Комітету. Довгі оплески дали їй час відповідно „прийти до себе“ і вона починає, звертаючись насамперед до делегатів, а опісля до делегаток. І говорять: Вона не може похвалитися, що Жіноча Секція предлажить чека на долари, але послухайте, шановні делегати й делегатки, що ця Жіноча Секція зробила. Отже:

Ще перед закінченням війни в Європі українці в Америці зрозуміли, що з її закінченням їх жде в Америці велика і відповідальна праця, іменню: перша поміч їх рідним законам. Після відповідної підготовки створено теперішній Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Перші тривожні вісті від українських скитальників були получені з проханням послати їм одяг. Тоді теж вирінуло питання, хто має зайнятися цією важливою, якщо не найважливішою тоді діяльністю. Головний Уряд Допомогового Комітету у Філадельфії звернувся тоді до жінок в Нью-Йорку, пропонуючи перебрати збірку та висилку до Європи всілякого одягу. В той спосіб прийшло в липні 1945-го року до створення Жіночої Секції ЗУАДКомітету в Нью-Йорку. До Управи Жіночої Секції увійшли такі жінки: Іванна Бенцаль, голова; Стефанія Галич, Е. Ликтей, місцевої; Анна Бодак, касієрка; Марія Близнак і Марія Сталена секретарки. До Контрольної Комісії належали: Михайлина Мельник, Катерина Пелешок і Марія Марусевич. Пресовий реферат об'явили: Ева Піддубич, Марія Клячко і Стефанія Галич.

Щоби могли розпочати працю, до якої Жіноча Секція була покликана, треба було в першу чергу постаратися призначення для призначеного одягу, що його надсилали місцеві комітети з усіх сторін Злучених Держав. Заки Голова Австрії оцінюється на 500,000 доларів підписала угоду з „Юнітерієн Реліф Коміті“ в Бостоні про винайм їхнього па-

куинового дому (вергавзу) в Нью-Йорку, Жіноча Секція примішувала зібраний одяг тимчасово в церковних залах при укр. греко-кат. церкві св. Юра та при православної церкві св. Володимира в Нью-Йорку, як теж при укр. церквах в Бронксі та Асторії. Акція збірки одягу Жіноча Секція розпочала та спонсоризувала статтями і оголошеннями в часописах „Свобода“, „Америка“ та „Наше Життя“. Теж пп. Задоречний, Сурмач і Сліпін в своїх радіопрограмах віддавали час для розголошення цієї акції. По радіо виголошували відповідні заклички та промовляли: М. Клячко, Е. Піддубич, Ст. Галич, Клавдія Олесницька, М. Демидчук та І. Бенцаль. Теж проф. Чубатий сам розголушував цю справу в своїй радіопрограмі. Бизнесовці П. Стасюк, Гладун, Волощук і Турянський відступали теж безплатно винаймаючи в радіопрограмах час для поширювання ідеї збірки одягу для наших скитальників. Згадані українські часописи самі писали і друкували багато закличок і статей на ці теми.

Ця пропагандна акція не закінчилася без успіху. Українські громади з усіх стейтів Злучених Держав збирали і переслали по адресі Жіночої Секції в Нью-Йорку 1,020 бейлів жіночих, чоловічих і дітиччих одягів, 6 пак футрів і 98 пак взуття. Загально прислано одягів вагою біля 200,000 фунтів.

П-ні Бенцаль говорить далі про працю у „вергавзі“. Ця праця при сортуванні і пакуванні речей, це не забава — твердить п-ні Бенцаль. Цю працю виконали виключно самі жінки, а числі біля 50. Якщо б наші жінки були цієї роботи не виконували, то Допомоговий Комітет мусів би був платити від кожного фунта одягу 20 центів, а завжди безкоштовний праці жінок, він платив тільки по 10 центів за переховання одягу у вергавзі. Загальна вартість одягу, висланих для нацистських скитальників в Більгії, Франції, Італії, Німеччині та на Управу Комітету у Філадельфії підписала угоду з „Юнітерієн Реліф Коміті“ в Бостоні про винайм їхнього па-

тепліше співчуття, а разом з тим — це ілюстрація до нової історії України.

А. Енсен (швед).

„Шевченко — не тільки геній сам по собі; в ньому втілений поетичний геній українців. Його муза об'єднує всі характеристичні риси української культури; хто характеризує Шевченка, дає рівночасно теж загальний образ політичних змагань його народу“.

К. М. Француз (німець).

„Його талант — многобічний; він писав політичну й ідилічну лірику, любовні поезії, короткі віршовані побутові малюнки та, в дусі старовинних народних пісень, великий історичний епос“.

„Він з глибоким національним почуттям змальовує героїчні вчинки українського народу, його страждання в минулому та його надії на майбутнє“.

Г. Брандес (данець).

„Він походив з простого люду і оспівував свій народ, поділяючи сам його почуття, але поза почуттями, поза цілою тою ніжною поетичною красою, ця мужня душа крила не лише надію, але й сильну волю, що домагалася світла і свободи для катованого народу“.

О. М. Бенедикстен (данець).

„Я прочитав кілька поезій (Шевченка) і вони припали мені до вподоби, я полюбив

їх. Вони просякнуті народним духом. Простота і природність та якась сердечність віє від них“.

Г. Влайков (болгарин).

„Шевченко і Україна творять властиво одне. Особиста доля поета символізує й долю цілої нації. В пісні Шевченка співає сама Україна“.

І. Д. Шірманов (болгарин).

„Маючи чутливу душу і дар прекрасного слова та, просто кажучи, будучи надхненним пророком генієм, Шевченко зумів зібрати в собі синтезу духа народу і вилити її в пісні такий зрозумілий для всіх, такий близький до народу, такий глибокий і ясний, що ця пісня стає початком відродження народу, поемою, джерелом, яке вічно оживає. Без Шевченка не можна б зрозуміти ані цілого українського відродження взагалі, ані сьогоднішніх українських змагань зокрема. Ми, литовці, згадуємо великого сусіда, гаряче прагнемо, аби піднесені Шевченком ідеали були якнайшвидше здійснені“.

Л. Норейка (литовець).

„Споживай, але Твої пісні хай будять любов до батьківщини в серцях земляків. Споживай, великий співаче! Хай перед Твоєю могилкою тиху співають Тобі пісню! Твоє заслужене ім'я згадуватимуть теж і литовці“.

Л. Гіра (литовець).

ЯРОСЛАВА К.

НАШІ В АЛЬГАУШИНІ

(Спогад з пережитого).

„Альгау — це округа в Баварії, знава з молочної господарки на цілу Німеччину. Всі корови там однакової раси — невеличкі, круглобокі, сіробурі з чорними вуhamи — зовсім нагадують сернів. Вже раннім ранком у літні дні цілу серенаду срібнозвучних дзвіночків. Це стада йдуть на пасунок.“

Довкруги сіл пасовисьма з гарною квітучою травкою. Однак, багато мусить напрацюватися німецький селянин, щоби на червоній, недофрій землі росли ці трави, часто аж до пояса. Цілу осінь та зиму гноять ці луки та зливає розводненою гноювкою. Молоко — підстава господарки, бо хлібів тут обмаль, а коровам треба

одяги збирали, звозили, пакували і вислали. Все це зроблено майже безкоштовно. Теж ціла акція коштувала дуже мало, бо праця жінок скрізь, як у вергавзі, так і на місцях була безплатна. Жінки не жаліли ні на люту, зиму ні на жарке літо і завжди точно виконували свої обов'язки.

На окрему згадку заслуговує бенкет, влаштований в Нью-Йорку з нагоди дня Матері 12 травня 1946 року. Чистий дохід з того бенкету в сумі 2,650 доларів віддано на допомогу акції. Адміністраційні видатки Жіноча Секція покривала доходами з малих імпрез, які сама влаштовувала.

На цьому робота Жіночої Секції ще далеко не кінчалася. Члени Жіночої секції зустрічали теж при кораблях новоприбулих українських іммігрантів та допомагали їм, як могли. Для познайомлення нашої громади з новими іммігрантами Жіноча Секція влаштовувала в Нью-Йорку чайний вечір.

П-ні Бенцаль, як голова Жіночої Секції, виконувала такі обов'язки: кожного місяця скликала наради Секції, веде переписку з Комітетами, парохіями та людьми, які брали участь в акції збірки одягу. Крім того вона навізала контакт з УНПРА в Європі, що зверталася до неї, як до голови секції, за інформаціями в справі допомоги скитальникам. П-ні Бенцаль твердить, що за два роки її головування в Жіночій Секції, ця Секція зробила дуже багато, без огляду, чи це хто бачить, чи ні і чи при знає, чи ні. П-ні Бенцаль складає прилюдну подяку і признання всім жінкам, що не жаліли ні часу, ні грошей, ні сил, а завжди солідарно зголошувалися на кожній її заклик.

В імені Жіночої Секції вона складає подяку теж місцевим Дрп. Комітетам, парохіям, організаціям і поодиноким особам, які не були глухі на заклички Секції та як могли так намагалися зменшити терпіння наших братів і сестер, вигнаних лютим ворогом з рідної України та злою долею розсіяних по чужих країнах.

До Уряду Жіночої Секції на біжучий рік були вибрані: І. Бенцаль, голова, М. Демидчук і Е. Ликтей; заступники голови; М. Близнак, рекордова секретарка; М. Сталена, кореспондентка секретарка; А. Бодак, касієрка; С. Абрагамовська, пресова референтка з допомогою М. Демидчук. До Контрольної Комісії належать: М. Марусевич, А. Вагнер, А. Кмеч.

П-ні Бенцаль кінчить свій звіт: Вірю, що праця Жіночої Секції потрібна і на будуче і тому визнає прийнятих тут делегатів і делегаток продовжувати по своїх громадах акцію збірки одягу. Не даймо загинути тим, які втратили все: діти, родину і навіть свій рідний край!

Звіт голови Жіночої Секції прийнятий зібраним справді громадянами оплесками.

(Дальше буде).

наші як вліті, так і взимі.

Села в Альгау малі, дуже близько одно біля одного, чисті та чепурні. Кожний господар має гарний поверховий дім та звичайно добудовану до нього велику стодолу на сіно, а окремо стайню. Життя селян стоїть на високому рівні. Живуть вгнідну, мають прекрасну білу, пухову постіль, гігієна особистого життя стоїть теж високо.

Жителі Альгаушину працюють волами, часто сприяючи їм з коровами, рідше велетенськими дуже повільними кінсьми, а багатіші з них, моторами зв. „бульдогоми“.

Біля кожного господарства добаните маленький городчик з мініатюрними грядочками на салату, шпинат та червону капусту. Іншої ярини не знають і не їдять. Біла капуста росте довгими рядами на полі і її квасять у великій кількості та щоденно їдять. В кожному такому городчику ростуть квіти, спеціально різного роду рожі.

В таких кількох селах Альгаушину живуть колонією наші скитальці. Важко було їм там приміститися, бо німецькі селяни дуже невічливі та невразливі на людську біду, не хотіли прийняти до своїх хат не то що чужинців, але навіть і своїх. Щойно інтервенція влади — відкрила двері бездомним людям. Тепер наїхало в ті села ще дуже багато німецьких переселенців зі Судетів, так, що кожний господар рад-не-рад мусить держати у себе одну, а то й дві рідні чужих людей. Очевидно, що через це переповнення сіл німецькими переселенцями — наші є щораз то важче. Вони не можуть дістати ні молока, ні яєць, ні ярини, а це що дістають на харчі? картки, є рішучо замало. Якийсь час харчувала цих наших скитальців УНПРА, даючи їм сухі приділи, а тепер вони перейшли знову на систему німецьких харчевих карток.

Живе в тій окрузі в переважній більшості інтелігенція. Є професори університету, які дожджають до Мюнхену, чи Аугсбургу та вчать по наших вищих і нижчих школах; є лікарі, інженіри, редактори і ін. Всі вони вже більше, чим два роки живуть не знати як, бо праці всі дістати не можуть. Лікарі трохі лікують, інженіри позакладали годинникарські варстати, а вчителі шевцюють, крацюють, що хто вміє і може.

Один наш визначний картограф вже два роки працює чорноробом у німецького господаря, щоби лише здобути у нього ще одну кімнату, бо народилася маленька донька, а в кімнаті, яку досі займали, навіть коліски не було де покласти. Зрештою всі, як можуть допомагають своїм господарам і вчасі жив, чи косячи гаряче сонце пражило їх чола разом з чолами німецьких бовверів.

Коли мала надійти перша зима, перед скитальцями вистала нова, важка проблема: опал. Звідкіля його взяти, хто про це подбає, хто забезпечить від холоду? По довгих торгах, домовилися з лісоуправою і ця дала на вируб високих дерев в частині лісу, віддаленій декілька кілометрів від села. Почалася кампанія дроворубання. Всі до роботи, здорові — навіть жінки і молоді зі скарбами, пілами і кирками вирушили на роботу.

Застукали сокири, зашуміли дерева та залунала в лісі українська пісня, без чужих звідків, просто аж до неба.

Одні рубали, другі пилили, треті тягли. Росли сажні, але боліли руки, рамена та плечі

незвичайних дроворубів.

Самітнім і німечим жінкам та старшим людям, які не могли самі вийти на роботу, помагали спільно. І вже зима не була страшна. Притягнулося скарб до дому і діти мали при чому грітися через цілу зиму, ще й на другу ошаднішим дещо залишилося.

Цього року ця проблема стала ще важчою, бо такі самі претенсії мали і другі переселенці, а німці, як знаємо, ошадні й не дуже скорі до роздавання свого добра.

Як сонечко загріло баварську землю — наші інтелігенти перемінялися в огородинників. Найгірші неужитки дісталися їм під управу ярини. І сапали, сіяли, садили. Щоденно на грядках могли ви побачити якогось „представника“ кожної сім'ї. Найчастіше поділяли ви двох редакторів (колись „славних“) того великого і цього маленького. А побіч них інженіри залізних доріг, що вже декілька років пише енциклопедію української інженірської термінології. Він запально прикладав до рослинок кисти, лушпиння з яєць, а може і в таємниці перед друзями заздрісним оком рещити зупи, (замість штучних погноїв) і з ентузіазмом запевнював, що це ділає наприклад добре. Тай справді він мав найкращу салату і помідори, а його конкурент картограф міг похвалитися лише соняшниками, як решета! Багато напрацювалися біля пісних грядок, підкидаючи потрішки набираний по дорогах гній, багато ведер води наносилися з дуже далеких криниць, але не даремно трудилися. Діти мали свіженьку моркву, зелененьку цибульку і редькувчку.

На жаль, в осені решту плодів збрали „баварські“ корови та телята, бо не знати, чи навмисне, чи нехотючи „пограсували“ городи „фліхтлінгів“ (фліхтлінг — по нім. „втікач“).

Мають скитальці там і свою церкву та свійого дуже милого пароха о. К. Не роблять сварок та роздорів на релігійнім полі, а хоч о. К. священник католицький — в церкві в неділю чи свято бачите там всіх, католиків і православних, молодих та старих. Дякують при церкві згадані редактори, очевидно без „роківщини“. Вони не сваряться, так як це часто буває тут за 10 дол. підвишки і не резигнують зі свого становища, не йдуть на крашу „посаду“. Ці обов'язки виконують з гідністю і чесно правдивих слуг Божих, а вірні не видають в конвертах означену грошеву суму „примусовий податок“, а складають на прикрити вишитою скатерткою тацу, хто скільки може, як найбільше на потреби своєї рідної церкви. Бо церква на чужині загірає і кріпиться, вона своя держава. І вона одинока розрада.

Отак рік за роком минають будні нашої інтелігенції. Творчої праці в такій атмосфері майже бути не може. Всі дбають про хліб щоденний для своєї сім'ї, який здобувається часом з моголами, не то що на руках, бо це не важко, але й на душі. Сивіють голови з дня на день тих, які в краю були сілі землі і ніхто навіть не обіцяє їм ніякої допомоги.

Робітники, селяни, ці може за рік, два найдуть відповідну для себе працю, але що буде з інтелігенцією? Чи зможе вона використати свої вміння?

Що буде з професорами університету, журналістами, адвокатами, торговельниками та іншими вченими? Кому вони здалися? На „родні“ скорше, чи пізніше були б пасли вівці в Казахстані і витягали з їх вовни репяхи, а так пхають скитальську біду та мріють хіба про поворот на вільну батьківщину. А може редакційне перо, чи скальп лікаря замінити на лопату, чи джоган в копальнях Франції, Англії чи якоїсь іншої милосердної країни? Не шкода було батькам витратити скільки гроша на те,

щоби їх діти „вивчилися“; не краще було відразу запровадити м'язні й серце до важкої фізичної роботи? Відповідь дасть час, та історія, яка осудить, може похвалити також і тих, які могли б у дечому допомогти цій провідній верстві нашого народу, яка скитається досі (за словами наймудрішого тов. Сталіна) як „бездомні пси“.

Як сонечко загріло баварську землю — наші інтелігенти перемінялися в огородинників. Найгірші неужитки дісталися їм під управу ярини. І сапали, сіяли, садили. Щоденно на грядках могли ви побачити якогось „представника“ кожної сім'ї. Найчастіше поділяли ви двох редакторів (колись „славних“) того великого і цього маленького. А побіч них інженіри залізних доріг, що вже декілька років пише енциклопедію української інженірської термінології. Він запально прикладав до рослинок кисти, лушпиння з яєць, а може і в таємниці перед друзями заздрісним оком рещити зупи, (замість штучних погноїв) і з ентузіазмом запевнював, що це ділає наприклад добре. Тай справді він мав найкращу салату і помідори, а його конкурент картограф міг похвалитися лише соняшниками, як решета! Багато напрацювалися біля пісних грядок, підкидаючи потрішки набираний по дорогах гній, багато ведер води наносилися з дуже далеких криниць, але не даремно трудилися. Діти мали свіженьку моркву, зелененьку цибульку і редькувчку.

На жаль, в осені решту плодів збрали „баварські“ корови та телята, бо не знати, чи навмисне, чи нехотючи „пограсували“ городи „фліхтлінгів“ (фліхтлінг — по нім. „втікач“).

Мають скитальці там і свою церкву та свійого дуже милого пароха о. К. Не роблять сварок та роздорів на релігійнім полі, а хоч о. К. священник католицький — в церкві в неділю чи свято бачите там всіх, католиків і православних, молодих та старих. Дякують при церкві згадані редактори, очевидно без „роківщини“. Вони не сваряться, так як це часто буває тут за 10 дол. підвишки і не резигнують зі свого становища, не йдуть на крашу „посаду“. Ці обов'язки виконують з гідністю і чесно правдивих слуг Божих, а вірні не видають в конвертах означену грошеву суму „примусовий податок“, а складають на прикрити вишитою скатерткою тацу, хто скільки може, як найбільше на потреби своєї рідної церкви. Бо церква на чужині загірає і кріпиться, вона своя держава. І вона одинока розрада.

Отак рік за роком минають будні нашої інтелігенції. Творчої праці в такій атмосфері майже бути не може. Всі дбають про хліб щоденний для своєї сім'ї, який здобувається часом з моголами, не то що на руках, бо це не важко, але й на душі. Сивіють голови з дня на день тих, які в краю були сілі землі і ніхто навіть не обіцяє їм ніякої допомоги.

Робітники, селяни, ці може за рік, два найдуть відповідну для себе працю, але що буде з інтелігенцією? Чи зможе вона використати свої вміння?

Що буде з професорами університету, журналістами, адвокатами, торговельниками та іншими вченими? Кому вони здалися? На „родні“ скорше, чи пізніше були б пасли вівці в Казахстані і витягали з їх вовни репяхи, а так пхають скитальську біду та мріють хіба про поворот на вільну батьківщину. А може редакційне перо, чи скальп лікаря замінити на лопату, чи джоган в копальнях Франції, Англії чи якоїсь іншої милосердної країни? Не шкода було батькам витратити скільки гроша на те,

щоби їх діти „вивчилися“; не краще було відразу запровадити м'язні й серце до важкої фізичної роботи? Відповідь дасть час, та історія, яка осудить, може похвалити також і тих, які могли б у дечому допомогти цій провідній верстві нашого народу, яка скитається досі (за словами наймудрішого тов. Сталіна) як „бездомні пси“.

Як сонечко загріло баварську землю — наші інтелігенти перемінялися в огородинників. Найгірші неужитки дісталися їм під управу ярини. І сапали, сіяли, садили. Щоденно на грядках могли ви побачити якогось „представника“ кожної сім'ї. Найчастіше поділяли ви двох редакторів (колись „славних“) того великого і цього маленького. А побіч них інженіри залізних доріг, що вже декілька років пише енциклопедію української інженірської термінології. Він запально прикладав до рослинок кисти, лушпиння з яєць, а може і в таємниці перед друзями заздрісним оком рещити зупи, (замість штучних погноїв) і з ентузіазмом запевнював, що це ділає наприклад добре. Тай справді він мав найкращу салату і помідори, а його конкурент картограф міг похвалитися лише соняшниками, як решета! Багато напрацювалися біля пісних грядок, підкидаючи потрішки набираний по дорогах гній, багато ведер води наносилися з дуже далеких криниць, але не даремно трудилися. Діти мали свіженьку моркву, зелененьку цибульку і редькувчку.

На жаль, в осені решту плодів збрали „баварські“ корови та телята, бо не знати, чи навмисне, чи нехотючи „пограсували“ городи „фліхтлінгів“ (фліхтлінг — по нім. „втікач“).

Мають скитальці там і свою церкву та свійого дуже милого пароха о. К. Не роблять сварок та роздорів на релігійнім полі, а хоч о. К. священник католицький — в церкві в неділю чи свято бачите там всіх, католиків і православних, молодих та старих. Дякують при церкві згадані редактори, очевидно без „роківщини“. Вони не сваряться, так як це часто буває тут за 10 дол. підвишки і не резигнують зі свого становища, не йдуть на крашу „посаду“. Ці обов'язки виконують з гідністю і чесно правдивих слуг Божих, а вірні не видають в конвертах означену грошеву суму „примусовий податок“, а складають на прикрити вишитою скатерткою тацу, хто скільки може, як найбільше на потреби своєї рідної церкви. Бо церква на чужині загірає і кріпиться, вона своя держава. І вона одинока розрада.

Отак рік за роком минають будні нашої інтелігенції. Творчої праці в такій атмосфері майже бути не може. Всі дбають про хліб щоденний для своєї сім'ї, який здобувається часом з моголами, не то що на руках, бо це не важко, але й на душі. Сивіють голови з дня на день тих, які в краю були сілі землі і ніхто навіть не обіцяє їм ніякої допомоги.

Робітники, селяни, ці може за рік, два найдуть відповідну для себе працю, але що буде з інтелігенцією? Чи зможе вона використати свої вміння?

Що буде з професорами університету, журналістами, адвокатами, торговельниками та іншими вченими? Кому вони здалися? На „родні“ скорше, чи пізніше були б пасли вівці в Казахстані і витягали з їх вовни репяхи, а так пхають скитальську біду та мріють хіба про поворот на вільну батьківщину. А може редакційне перо, чи скальп лікаря замінити на лопату, чи джоган в копальнях Франції, Англії чи якоїсь іншої милосердної країни? Не шкода було батькам витратити скільки гроша на те,

щоби їх діти „вивчилися“; не краще було відразу запровадити м'язні й серце до важкої фізичної роботи? Відповідь дасть час, та історія, яка осудить, може похвалити також і тих, які могли б у дечому допомогти цій провідній верстві нашого народу, яка скитається досі (за словами наймудрішого тов. Сталіна) як „бездомні пси“.

Як сонечко загріло баварську землю — наші інтелігенти перемінялися в огородинників. Найгірші неужитки дісталися їм під управу ярини. І сапали, сіяли, садили. Щоденно на грядках могли ви побачити якогось „представника“ кожної сім'ї. Найчастіше поділяли ви двох редакторів (колись „славних“) того великого і цього маленького. А побіч них інженіри залізних доріг, що вже декілька років пише енциклопедію української інженірської термінології. Він запально прикладав до рослинок кисти, лушпиння з яєць, а може і в таємниці перед друзями заздрісним оком рещити зупи, (замість штучних погноїв) і з ентузіазмом запевнював, що це ділає наприклад добре. Тай справді він мав найкращу салату і помідори, а його конкурент картограф міг похвалитися лише соняшниками, як решета! Багато напрацювалися біля пісних грядок, підкидаючи потрішки набираний по дорогах гній, багато ведер води наносилися з дуже далеких криниць, але не даремно трудилися. Діти мали свіженьку моркву, зелененьку цибульку і редькувчку.

На жаль, в осені решту плодів збрали „баварські“ корови та телята, бо не знати, чи навмисне, чи нехотючи „пограсували“ городи „фліхтлінгів“ (фліхтлінг — по нім. „втікач“).

Мають скитальці там і свою церкву та свійого дуже милого пароха о. К. Не роблять сварок та роздорів на релігійнім полі, а хоч о. К. священник католицький — в церкві в неділю чи свято бачите там всіх, католиків і православних, молодих та старих. Дякують при церкві згадані редактори, очевидно без „роківщини“. Вони не сваряться, так як це часто буває тут за 10 дол. підвишки і не резигнують зі свого становища, не йдуть на крашу „посаду“. Ці обов'язки виконують з гідністю і чесно правдивих слуг Божих, а вірні не видають в конвертах означену грошеву суму „примусовий податок“, а складають на прикрити вишитою скатерткою тацу, хто скільки може, як найбільше на потреби своєї рідної церкви. Бо церква на чужині загірає і кріпиться, вона своя держава. І вона одинока розрада.

Отак рік за роком минають будні нашої інтелігенції. Творчої праці в такій атмосфері майже бути не може. Всі дбають про хліб щоденний для своєї сім'ї, який здобувається часом з моголами, не то що на руках, бо це не важко, але й на душі. Сивіють голови з дня на день тих, які в краю були сілі землі і ніхто навіть не обіцяє їм ніякої допомоги.

Робітники, селяни, ці може за рік, два найдуть відповідну для себе працю, але що буде з інтелігенцією? Чи зможе вона використати свої вміння?

Що буде з професорами університету, журналістами, адвокатами, торговельниками та іншими вченими? Кому вони здалися? На „родні“ скорше, чи пізніше були б пасли вівці в Казахстані і витягали з їх вовни репяхи, а так пхають скитальську біду та мріють хіба про поворот на вільну батьківщину. А може редакційне перо, чи скальп лікаря замінити на лопату, чи джоган в копальнях Франції, Англії чи якоїсь іншої милосердної країни? Не шкода було батькам витратити скільки гроша на те,

щоби їх діти „вивчилися“; не краще було відразу запровадити м'язні й серце до важкої фізичної роботи? Відповідь дасть час, та історія, яка осудить, може похвалити також і тих, які могли б у дечому допомогти цій провідній верстві нашого народу, яка скитається досі (за словами наймудрішого тов. Сталіна) як „бездомні пси“.

Як сонечко загріло баварську землю — наші інтелігенти перемінялися в огородинників. Найгірші неуж

НА ПЕДАГОГІЧНІ ТЕМИ

КАРИ ТА НАГОРОДИ

В педагогічному поступованні неопитний виховник кари та нагороди зазначає, перше і найважливіше місце. Добрий та опитний виховник повинен уживати цих засобів рідко коли. Часті примішування кар та нагороди доводять до тресури. Тресура добра для бездушної тварини (хоча і над цим можна спорити) але для дитини, з якої мусимо виховати вартісну людину зі шляхетною душею та бистрим розумом, такі засоби не можуть бути вживані, без застанови і без поважної причини. Про самі поняття „кара“ та „нагорода“ можна би теж дискутувати. „Кара“, „нагорода“ це поняття широкі та всесторонні, а навіть згладні. Це поняття, які можна степенувати і залежні від середовища, залежні від підмету та предмету, але над цим не буду тепер розводитись.

Пригадую тільки шановним виховникам, що є карі фізичні й моральні. Перші вже давно закинуті навіть педагогією. Стосують їх ще деякі народи та деякі батьки, по традиції — з роду в рід. Моральні карі це планетарні у сирому кінці педагогії, бо й вони вже виходять з моди. На мою думку, кара фізична є рівночасно моральною, а моральна рівночасно фізичною, тому й одна й друга повинна бути стосована тільки в остаточності, в крайній konieczності. Але не треба думати, що остаточністю було попереворачення батька, його неопановання та його прудка вдача. Розумію, що дитина не раз своїм поступуванням може вивести виховника з рівноваги, але виховник зріла людина, мусить себе вміти опанувати і розібратися справу на холодно. Він мусить перевірити, що спричинило злий вчинок або непослух дитини. Чия тут провинна, дитини, виховника, чи зовнішні впливи? Якщо це насправді провинна дитини, тоді треба нам застановитися, яких ужити способів, щоб вдалося таке не повторилося. Поганій цей виховник, який думає, що страх перед карою здержить дитину від злого. Дитина буде шукати всяких способів, щоб уникнути карі, але це не значить, що дитина зрозуміла в чому вона провинила і чому її вчинку не можна похвалити. Дитина все буде відрізняти добро від зла тільки інстинктивно, інтуїційно. Вона підсвідомо вичуватиме коли зробила щось злого і тоді старатиметься промовчати, а як її питають, — скаже неправду, щоб заховати себе перед карою. Щоб зберегти дитину від подвійного в цьому випадку зла, виховник мусить старатись усіма способами відвернути її інтересованість дитини питанням, яке веде її до злого, а звернути її увагу, її психічне наставлення на іншу діянку, яка мусить сильніше зацікавити душу дитини, чим попереднє. Були випадки, що дитина неспівідомо поповнила зло. Тоді виховник мусить освідомити, поучити дитину. Нераз бувають нарікання батьків, що дитина вже вродилася злом. Трудно сказати, що дитина приходить на світ зі злими нахилами. Можемо однак на-

певно сказати, що одна дитина скорше вчиться відрізняти добро від зла і не раз більше відпorna від другої. У одній дитини розвиваються сильніші уподобання до злого, або до доброго чим у другій. Це вже завдання виховника звернути ці уподобання і талан дитини у відповідне русло не карами чи нагородами, а вмілим виховним підходом. Це не значить, що невіливо виховників карати дитини, коли він певний, що це необхідно. Я звертаю тільки увагу виховників, що кара не буде одним необхідним засобом. Те саме відноситься до нагороди. Для заохоти, для належного оцінення треба не раз дитину нагородити, але також не раз покарати дитину за те, що не з'їла обідню ніж нагородити за це, що вона з'їла обід, хоча ні одну, ні другу не вміє. Здорова й голодна дитина радо їсть. Дитина не хоче їсти тоді коли хвора, або пересичена і її організм сам борониться перед переладкуванням шлунка. Тут кара чи нагорода ні при чому. Тут треба лікаря. Щоби змусити дитину виконати свій обов'язок батько каже: „Іду сьогодні з мамою в кіно, напишеш завдання, підеш також з нами. Інший виховник нічого наперед не обіцяє, жде щоби дитина самочинно взялася до своєї роботи. Дитина зволікає. Лекція не вивчена, завдання не написане. Батько виходить і на прощання каже до сина: „Іду з мамою в кіно. Ти останешся дома, щоби вивчити лекцію. Будь здоров. Самі тепер провірте який виховник поступить краще?

Тягнучись з краю до краю, з міста до міста, мали ми нагоду бачити виховні інституції чужих народів і напевно запитали, що на заході ще в деяких народів існує в школах т. зв. „дисципліна“ по нашому „бук“ фізична кара. Це улегшить працю педагога, змусить дитину до послуху та каянності. Але чи знають ці педагоги, що стається в душі дитини, яку вивчив учитель в привабливості товаришів? Чи знають вони, як понизили диточу гідність? Чи знають ці виховники, що такий дім, або така школа, де дитину б'ють, часто навіть не провірявши добре чи вона звинувачена, не є нічим як концентраційним диточим табором з усіма його страхіттями? І це мале, немичне сотворіння, незлібне ще до самостійного життя, мусить жити в такій „виховній“ атмосфері цілими роками. Тому не дивуйтеся, що дитина говорить неправду, обманить, їде „поза школу“ або втече з хати. Це її самооборона перед „педагогами“. Якби так ви, дорогенькі вихов-

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

5784 а). Демцю Михайла з с. Углюва від Демчук Теодора.
5784 б) Опалюх Івана Юрка з с. Красичі від Опалюх Михайла.

5784 в). Рихло Степана і Марти з с. Шинковичі, Буковина, від Рихло Василя.

5784 г). Самота Софії з с. Мелова від Кукуруза-Самота Михайла.

5786. Подольок Михайла і Володимира зі с. Перегнівка (Перемішляни) від Дулиба Миколи.

5787. Муц Миколи і Григорія з Жукова, Золочів, від Пронца Лукіяна.

5788. Бутрей Миколая від Бутрей Теодора с. Пилипа з Бібрки, Турка.

5789. Валашек Анастасії (Стефанія) і Миколая з с. Годичі, Мостиска, від Стефанія Федора.

5790. Серета Марії з с. Поториці, Сокаль, від Кузьми Миколая.

5791. Вовк Олени, Сухоманчук Василя з с. Луги, Долина, від Зазули Юрка з с. Ілені.

5792. Чорнобиль Леона, Ярошак Марії і Леона, Тягичбок Івана і Ярослав з с. Яричеві Нового, Львів, від Сидора Ольги (Фотію).

5793. Криса Михайла з села Піддубці, Рава Руська, від Пана Романа.

5794. Іваніс Миколи з Кубані від Канів Віктора.

5795. До брата сестри і товаришів від Семенів Миколи з Чортківщини.

5796. Ковалюк Марії (Павлюк) Шинтук Каліни і Павла від Онисеюк Параскеві (Костюк) з Кутів.

5797. Кудряк Марії Гавронської Дениса з с. Вербоваць, Крем'янець, від Возняк-Іванчик Евдокії.

5799. Душенко Юзя і Михайла з с. Цигани, Тернопіль, від Душенка Омелана.

5800 Шкаврітко Стефана з с. Відик, Станіславів, Когут Василя від Легінь Миколая.

5801. Шустович Олександра від Шустович Лідії.

5802. Моканюк Анни і Лесюк Василя з Кутів, Коломия, від Онисеюк Параскеві (Костюк).

5803. Натірий Івана з села Стара Зучка, Буковина, від Натірий Анни.

5806. Курілець Петра з с. Вишні, Рогатин, від Курілець Федора.

Якби так ви, дорогенькі виховники, могли подивитися на себе, як ви з почервонілим від злості обличчям з буюком або „ременем“ в руці, в позіції „всегоучого пана“ над немичним тільки дитини, що дрожить і зі сльозами цілує вас по руках і корчиться з болю, то напевно образ цього „педагога“ викликав би у вас таке обрідження, що ви самі себе зненавиділи б. — („Вісті“, Бельгія).

Іванна Петрів

КОМУНІСТ Ч. 1. — Це Герард Айслер, роки 51, заслужений федеральний суддя присяжних у Вашингтоні за злочини конгресу. Його обвинувачують у злочині державного перевороту в Злучених Штатах, як і в тому, що відмовився зізнатися перед конгресом Комітетом для розслідування не-американських діянь.

5807. Пердук Василя з с. Лазарківка, Бучач, від Зубатий Миколи.

5808. Бенцал Михайла з с. Славна, Зборів, від Гуцаль Григорія.

5809. Козовик Ілька з с. Богданівки, Зборів, від Козовик Михайла.

5810. Лібич Михайла і Івана, Катерини і Марії з с. Старяве, Мостиска, від Лібич Петра.

5811. Курілець Михайла, Огоновський Олексій, Курілець Федька з с. Острів, Львів, від Курілець Івана.

5812. Гонтарський Володимира, Місник Юлії (Скіба) з с. Олениці, Любачів, від Козій Льва.

5813. Левко Семена, Івана і Юрка з с. Волчковець, Снятин, від Стежик Івана.

5814. Ковальчук Михайла з с. Яблонька, Коломия, від Книш (Котлярчук) Анни і Івана з м. Ширець, Львів.

5816. Салій Кондрата з села Чарторія, Стрий, від Карась Розалії.

5817. Шинкар Івана з с. Лісник, Бережани, від Шинкар Марії.

5818. Шостак Михайла з с. Сабанівка, Радехів, Сало Семена від Стефанюк Стефанії.

5819. Ладубець Гавриїла з с. Дусівці, Перемішля, від Матчак Григорія.

5820. Полюга Семена з с. Кобиловоки, Теремболя, від Полюга Василя.

5821. Джеймс Д. Сідей з с. Великі Бички, Рахів, Карпатська Україна, від Сідей Евдокії.

5822. Карпіншин (Чарновська) Анастасії з с. Шибалин, Бережани, від Карпіншин Павла.

5823. Запотоцький Антона, Гумениш Михайла, Воробій Феділа з с. Таврів, Бережани, від Лісевич Емілії.

5824. Рачинський Льва з Жовкви від Пирський Михайла.

5825. Петроцький Петра, Семена і Пронца з с. Оближниця, Жидачів, від Ільків Івана.

5826. Кучер Стефанії (Паронка) і Юстини з с. Красне від Давіс Марії.

5827. Олійник Михайла з с. Велдіж, Долина, від Кузін Дмитра.

5828. Козлович Олександра, Григор. і Марії, Шила Евгенії, Ханевич Анізи, Козак Василя, Микити, Пилипа і Івана від Анастасії Алекс. Казець-Козлович

і Михайла Алекс. з с. Більші Воробичі.
5829. Гереміш Стефана, Марії з с. Ступинця, Самбір, від Гереміш Михайла з с. Ступинці.

5830. До кривних і знайомих з с. Вільшаниця, Товмач, від Депутат Михайла.

5831. Матвійців Анни (Кушпер) від Матвійців Прокопа.

5832. Дурбак Івана, Гречух Анни (Бачинська) від Матвійців Анни (Дурбак).

5834. Татчак Василя, Котула Федора, Онуфрик Даміяна з с. Ліпа, Турка, від Котула Михайла.

5835. Шостак Степана, Паславський Василя від Шостак Василя з с. Стрілки, Самбір.

5836. Романяк Стефанії, Матвійців Стефанії, Зубеяк Петра з с. Шептиці, Рудки, від Куцун Івана з с. Дорожів, Самбір.

5837. Власюк Павла з с. Вороньківка від Кухарчук Олексія.

5838. До односельчан з села Надорожної від Федорчук Михайла.

5839. Куделець Романа і Івана з с. Воли Яхубової, Дрогобич.

5840. Трістанюк Олександра від сестри Селенюка Зубов.

5841. Карпа Тадея, Костюк Івана і Володимира з Каміюки Струмиллової від Карпа Степана.

5842. Демянова Анни від брата Феменю Василя.

5843. Іздік Марії з с. Яричівка від Бач-Павлини (Жулява).

5844. Семенчук Івана з с. Замулинськ, Коломия, Майковський, Слоньовський Михайла, Чижипин Степанії (Гайовська), Найда Івана та односельчан з с. Озерян, Борщів, від Гацький Андрія і Майковська Ірени (Гайовська).

5845. Білорівський Олександра від Зія Сетка.

5846. До кривних і знайомих з Дрогобича від інж. Флюнт Володимира.

5847. Гнатів Катерини і Льва з с. Підлісок, Львів, від Павлюшок Григорія.

5848. До учнів Золочівської гімназії від директора Величко Миколи.

По інформації писати до: United Ukrainian American Relief Committee P. O. Box 1661 Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В листах просимо конкретно подати групу і число.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувати рідних і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення впродовж до UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1½ цалів в одній колонії, коштує \$1.00.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВІСНИКОМ ДЕВ'ЯТИ МІЛІОНОВОГО МАСТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

Keep on backing your future with your purchases of extra U. S. SAVINGS BONDS.

ПОШУКУЙТЕ

Михайло Потонський з Хирова, на скитальничій, пошукує свого кузніа Михайла ФЕДІНСЬКОГО, також з Хирова. В 1926 році виїхав до Канади. Пропи сердечно зголоситись на адресу: Potonskyj Mychajlo, Yager Kaserne Bl. II, F.37, Mittenwald, Bavaria, Germany.

Пошукує християнського ПЕТРА КУТЯНСЬКОГО зі села Острівця, біля Золочів, який переїхав в Niagara Falls або Buffalo, N. Y. Прошу писати на адресу: ІВАН КУТЯНСЬКИЙ сін ГРИНЬКА 89 Jersey Ave., New Brunswick, N. J.

Пошукує: АННИ БАЛІОН

Маю вістку з краю про родину, прошу голоситись до: Теофілія Кульматичка на адресу:

Mrs. N. GRUNA 633 Beaver Rd. Ambridge, Pa.

ЮСТИНА ШПАТУРА з дому Рерула пошукує СОФІЮ МАШТАЛЕР,

з села Помірці, повіт Бушч. До 1920 року мешкала в Borden, Sask., Canada. Хто знає про неї, або вона сама, прошу зголоситись до:

Mrs. JUSTINE SZPATURA, 327 S. Duncan Street, Baltimore 37, Md., U. S. A.

КАНВУ І НІТКИ

„D. M. C.“ вже можна дістати в довільній кількості — в —

Ukrainian Art & Novelty Shop

181 SECOND AVENUE, (Bet. 11th & 12th Sts.) NEW YORK 3, N. Y.

Ціна канви \$2.25, ниток нитон „D. M. C.“ 10 центів.

При гуртових замовленнях відповідний опуст.

Українські вишивальні українські народні візори, які краса і слава на цілій світі і популярнізує в той спосіб українське народне мистецтво!

Вислайте канву і нитки до записування наших скитальників до Європи!

Адм. „Свободи“.

„201 українських Народних Пісень“

Це збірник найкращих наших народних пісень на піанно з словами. Ціна примірника в звичайній оправі \$2.00. Замовлення посилайте на адресу:

„SVOBODA“

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

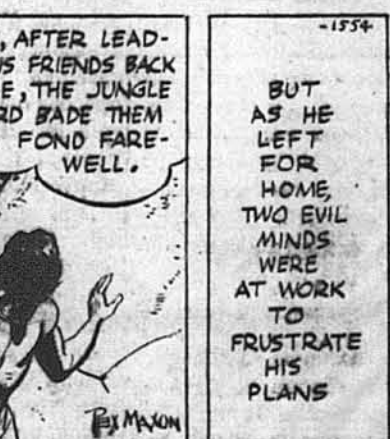
Одна за одною малпи пере- ходили на другий бік.

А коли вже остання опини-лася при скелі... ..малпочоловік пустив вершок дерева.

Запровадивши своїх приятелів до дому, малпочоловік по-провадив з ними сердечно.

Однак, коли він відходив, два зловіщі уми почали працю, щоб знівечити його пляни.

Коли ви хочете заохотити свою дитину читати по українськи, купуйте їй такі ІЛЮСТРОВАНІ В КОЛЬОРАХ КНИЖЕЧКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

КІТ В САПІЯНЦІХ. Ціна..... 25 ц.
ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, казка для чужих диточок. Ціна 25 ц.
РОБІНЗОН КРУЗО. Ціна..... 25 ц.

Всі три книжечки разом за 50 ц.

Замовлення з належністю салати до:

„SVOBODA“ P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

ЧУБАТИЙ ЛЕВ — (Рогатин-Львів) шукає своїх, златолик і товаришів та просить їх писати на адресу: LEO TSCHUBATYJ Augsburg, Spitalg. 5, Bayern, Germany, American Zone.

КСЕНЯ КОРОЛИШИН пошукує

МАКСИМА ДИЧ, який походив з села Сорочки, повіт Лусятин і жену його МАРІЮ з дому СЛОБОДЯНЬКА з села Рейнговець, дов. Скалат. Просить їх салати, або хто знає про них, написати до: КСЕНЯ КОРОЛИШИН, 70 Blackstone St., Woonsocket, R. I.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. І Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ІВАН КОВАЛЬЧУК FUNERAL DIRECTOR & EMBALMER ЗАПІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ NEW JERSEY ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА У випадку смутку в родині клієнта як в день так і вночі: JOHN KOWALCHUK 79 Sussex Street JERSEY CITY 2, N. J. Tel. BErgen 4-5131

МИРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуґа щира і чесна 801 SPRINGFIELD AVENUE, IRVINGTON, N. J. Phone: ESsex 3-9090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення. Ми улаштуємо прекрасний ЦІЛІНІЙ ПОХОРОН за \$150.00 У випадку смутку в родині клієнта: KAIN MORTUARIES, INC. Найбільший український погребовий зарядчик в Америці S. KANAI KAIN, Pres. 433 STATE STREET PERTH AMBOY, N. J. Phone PE 4-4646 — or — УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ 86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J. Phone BRigelow 3-6762 ELIZABETH, N. J. 225 WEST JERSEY STREET Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ заряджує погребани по \$150 ціни так низькі як ОБСЛУГА НАЙКРАЩА. JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ ЗАПІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОК, БРОКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЬ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK 4, N. Y. Tel: ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPPEL 707 Prospect Avenue, (cor. E. 165 St.) BRONX, N. Y. Tel. MEtrose 6-6577